

Pia Lindgren

Fra: TMFKP Sekretariat
Emne: Svar på politikerspørgsmål stillet af Emil Moselund (B) den 9. februar 2022 vedr. Søerne, Sortedams Sø - fredning, bro, fugleøen , eDoc-sag 2022-0049395

Fra: TMFKP BPM Rådhuspost
Sendt: 15. februar 2022 14:39
Til: Emil Moselund Østergaard (Borgerrepræsentationen)
Cc: Frederikke Krabbe Milling
Emne: Svar på politikerspørgsmål stillet af Emil Moselund (B) den 9. februar 2022 vedr. Søerne, Sortedams Sø - fredning, bro, fugleøen , eDoc-sag 2022-0049395

Kære Emil Moselund, MB
cc. Frederikke Krabbe Milling, Borgerrepræsentationens Sekretariat

På vegne af Lena Kongsbach, konstitueret vicedirektør, Bygge-, Parkerings- og Miljømyndigheden, fremsendes vedhæftede svar på din henvendelse af 9. februar 2022 vedr. Søerne, Sortedams Sø – fredning, bro, Fugleøen.

Med venlig hilsen

Andreas Mateskovic Lyduch

Politisk koordinator
BPM Sekretariat

KØBENHAVNS KOMMUNE
Teknik- og Miljøforvaltningen
Bygge-, Parkerings- og Miljømyndighed

Besvarelse vedrørende søerne, Sortedamssøen -fredning, bro og fugleø

Medlem af Borgerrepræsentationen Emil Moselund (B) har den 9. februar 2022 stillet følgende spørgsmål til Teknik- og Miljøforvaltningen.

Spørgsmål

1) Kan forvaltningen oplyse mig om fredningsretten der omgås søerne? Hvad er fredet og hvad er ikke?

Vil samtidig gerne høre, hvad der skal til for at man kan få dispensation fra denne fredning?

I øjeblikket har Rigshospitalet udbygget en bro, der midlertidigt skal være der, mens faciliteter på Rigshospitalet udbygges og restaureres.

Så hvilke kriterier skal der til for, at man kan få tilladelse til at bygge på/ved Søerne? Er dette blot noget der kan stemmens igennem BR ved flertal?

2) Hvilke specifikke fredningsforhold gør sig gældende ift. fugleøen? Kan man fjerne den? Hvilke hensyn vejes op? Er det fuglen der er fredet og ikke øen? Eller er begge dele en del af samme fredning?

3) I slut 1800tallet var der en gangbro hen over Sortedamssøen lavet af træ. Opført i 1878. Ville en restaurering af den gamle træbro, være i uoverensstemmelse med den fredning, som er omlagt i og omkring Sortedamssøen?

Svar

Ad 1

Søerne er fredet i henhold til deklaration af 3. marts 1966. Der er tale om en frivillig fredningsdeklaration, på initiativ af Københavns Kommunes magistrats 4. afdeling.

Det fredede område

Fredningens udstrækning omfatter søarealerne fra Østerbrogade til Gl. Kongevej og skråninger, gangstier og træbevoksninger langs Peblinge

15-02-2022

Sagsnummer i F2
2022 - 2292

Dokumentnummer i F2
930754

Sagsnummer i eDoc
2022-0049395

Bygge-, Parkerings- og
Miljømyndighed
Njalsgade 13
2300 København S

EAN-nummer
5798009809452

Sø og Sortedams Sø. De krydsende vejbroer er ikke omfattet af fredningen, ligesom Søpavillonen og omgivende arealer ikke er fredet.

Fredningens formål og bestemmelser

Fredningens formål er at bevare søarealerne som udbrudte søflader og bevare landarealerne som grønne områder.

De væsentligste bestemmelser:

- Der må ikke foretages opfyld eller væsentlige ændringer af søarealerne eller anbringes faste indretninger, herunder fast forankrede både, flåder, pramme mv.
- På det fredede landareal må der iht. fredningen ikke uden fredningsnævnets tilladelse anbringes:
  - bygninger, boder, skure eller andre indretninger af varig karakter.
  - reklameskilte eller foretages ændringer i terræn eller væsentlige ændringer i bevoksninger.
- Eksisterende stier skal være åbne med adgang for offentligheden og rekreativ udnyttelse af de åbne arealer må ikke begrænses.
- Udsigten over vandet skal bevares for de passerende.

Fredningen giver Københavns Kommune mulighed for at gennemføre en række anlæg, tiltag og aktiviteter. Kommunen kan f.eks. etablere en bro til optimistjoller eller anløbsbroer til evt. trafik på søerne ligesom fredningen ikke er til hinder for skøjteløb, kommunal drift af de grønne områder eller gadebelysning. Københavns Kommune kan endvidere tillade opsætning af kunstværker og bænke mv., så længe det ikke ændrer de grønne områders karakter. I henhold til fredningen er der mulighed for udvidelse af de store krydsende vejbroer (Dronning Louises bro, Fredensbro m.fl.) ligesom fredningen giver mulighed for etablering af parkeringsanlæg, veje og tunnelbaner under søerne og at søerne delvist tørlægges i forbindelse med anlægsarbejder.

Muligheden for dispensation

Borgerrepræsentationen kan ikke meddele dispensation fra fredningen. Fredningsnævnet for København er myndighed i forhold til fredningen, og nævnet kan meddele en dispensation iht. naturbeskyttelseslovens § 50 stk. 1. En forudsætning for nævnets dispensation vil være, at et projekt ikke strider mod fredningens formål eller betragtes som en vidtgående afvigelse fra fredningens bestemmelser. Hvis det er tilfældet, kan projektet kun gennemføres ved, at der rejses en ny fredningssag, der muliggør det påtænkte tiltag. En ny fredningssag kan rejses af Københavns Kommune, men det er Fredningsnævnet, der træffer afgørelse om, hvorvidt fredningsforslaget skal gennemføres. Fredningsnævnets afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Københavns Kommune ved Teknik- og Miljøforvaltningen er tilsynsmyndighed for det fredede område. Det betyder at forvaltningen skal påse, at der ikke er forhold som er i modstrid med fredningen.

I henhold til de nævnte broanlæg, som er opført i forbindelse med udvidelse af Rigshospitalets køleanlæg, kan Forvaltningen oplyse at Fredningsnævnet den 12. oktober 2021 meddelte en dispensation til projektet med henvisning til, at det ansøgte ikke strider mod fredningens formål, at anlægget tjener et samfundsformål og at indgrebet er af mindre omfang og af midlertidig karakter.

Det skal endvidere bemærkes, at søerne også er en beskyttet naturtype i henhold til naturbeskyttelseslovens § 3. Denne bestemmelse indeholder et forbud mod tilstandsændringer. Københavns Kommune er myndighed for bestemmelsen.

Ad 2

Fugleøen i Sortedams Sø er omfattet af fredningen, der også giver mulighed for, at der etableres endnu en fugleø i søerne. Et projekt, der omhandler fjernelse af øen, skal vurderes i forhold til, om det strider imod fredningens formål, og hvorvidt det udgør en vidtgående afvigelse fra fredningens bestemmelser. Det er op til fredningsnævnet at foretage denne vurdering.

Fuglelivet tilknyttet øen er ikke fredet i medfør af selve øens fredning. Fuglelivet på øen, og i særlig grad ynglefuglene, er dog beskyttet i henhold til jagt- og vildtforvaltningsloven og artsfredningsbekendtgørelsen.

Ad 3

Forvaltningen tolker, at der spørges om der kan opføres en bro med samme placering og udtryk som den bro, der fandtes i slutningen af 1800-tallet. Den bro, der nævnes i spørgsmålet, blev erstattet af den nuværende vejdæmning, Fredens bro. Det er forvaltningens vurdering, at en bro vil udgøre en fast indretning og dermed vil være i modstrid med fredningens bestemmelser. Hvorvidt broen er i modstrid med fredningens formål, må komme an på en nærmere projektbeskrivelse og skitse af broens udformning.

Det er op til Fredningsnævnet at beslutte, om der kan opnås dispensation til en fast bro. Hvis broen vurderes at stride imod fredningens formål eller vurderes at udgøre en vidtgående afvigelse fra fredningens bestemmelser, kan projektet kun gennemføres ved rejsning af en ny fredningssag. Fredningsnævnets praksis i forbindelse med forvaltningen af fredningen har lagt vægt på, at søfladen fremstår som en ubrudt flade.

Det forventes, at fredningsnævnet vil inddrage de historiske betragtninger og endvidere betydningen for offentlighedens færdsel

og eksempelvis den samfundsmæssige nytte, der evt. kan være af en sådan broforbindelse. Risikoen for en uønsket præcedensvirkning vil dog også indgå i nævnets vurdering.

I forbindelse med sagens vurdering vil Fredningsnævnet indhente bemærkninger fra de klageberettigede organisationer samt forvaltningens vurdering som tilsynsmyndighed.

Lena Kongsbach
Konstitueret Vicedirektør